

informator saveznog zavoda za standardizaciju

ODRŽAN JE PRVI SASTANAK KOMITETA ZA OBEZBEĐENJE KVALITETA MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE ZA STANDARDIZACIJU (ISO/TC-176)

U Kanadi (Otava) je 25. i 26. maja 1980. godine održan osnivački sastanak Komiteta za obezbeđenje kvaliteta (Quality Assurance) ISO/TC-176. Sastanku je prisustvovalo 40 učesnika iz 9 zemalja i predstavnici međunarodne organizacije za standardizaciju iz oblasti elektrotehnike kao posmatrači. Na ovom skupu eminentnih stručnjaka učestvovao je i predstavnik Jugoslavije.

Tokom dvodnevnog zasedanja Komitet je doneo više rezolucija i preporuka i utvrdio program svog daljeg rada.

Osnovna rezolucija Komiteta odnosi se na njegove ciljeve i buduće zadatke. Usaglašen je stav da cilj Komiteta za obezbeđenje kvaliteta treba da bude:

- Standardizacija i harmonizacija u oblasti osnovnih sistema za kvalitet i obezbeđenje kvaliteta, i odgovarajuće tehnologije kvaliteta.
- Koordinacija sa drugim ISO i IEC komitetima uključujući i ISO/TC 69 i IEC/TC 56 da bi se izbeglo dupliranje poslova.
- Izrada standarda za pojedine proizvode, usluge, ili industriju nije uključena u ciljeve ovog komiteta . . ."

Brojnost prijavljenih stručnjaka iz zemalja zainteresovanih za rad ovog komiteta garantuje njegov plodan rad koji će doprineti daljoj afirmaciji rada ISO u oblasti kvaliteta.

ZASEĐANJE TC 38/SC 5,8 I 14 MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE ZA STANDARDIZACIJU

U vremenu od 23. do 27. juna 1980. godine u Londonu je održano redovno zasedanje tri potkomiteta Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO/TC 38 – Tekstil, potkomiteti za pređu, za tkanine i za posebnu doradu tekstila – otpornost na vodu. Zasedanju su prisustvovali delegati iz 23 zemlje i niz predstavnika specijalizovanih međunarodnih organizacija (Međunarodni sekretarijat za vunu – IWS, Međunarodna vunarska organizacija – IWTO, Međunarodni institut za pamuk – IIC, Međunarodna tekstilna trgovačka federacija – ITMF, Međunarodni biro za standardizaciju hemijskih vlakana – BISFA, Evropsko udruženje za netkani tekstil i otpatke – EDANA, Međunarodni istraživački komitet za hemijsko čišćenje tekstila – IDRC, Komitet za vunarsku industriju pri EEC-INTERLAINE).

Među najznačajnije zaključke, koji su doneti na zasedanju, mogu se uvrstiti sledeći:

- izrađen je predlog nadležnosti pojedinih potkomiteta u oblasti tekstila na osnovu do sada stečenih iskustava;
- obrazovana je radna grupa za izradu programa standardizacije tekstilnih otpadaka i netkanog tekstila; date su smernice za izradu programa;
- prihvaćen je predlog teksta definicija trgovačke mase i zaključeno je da se po ovome od svih nacionalnih organizacija prikupe dokumentacija u vezi sa određivanjem trgovačke mase tekstilnih sirovina – vlakana i pređe;
- usaglašen je predlog ISO standarda u vezi sa utvrđivanjem koeficijenta upredanja, zatim predloga standarda za metode ispitivanja podužne mase i prekidne sile pređe, prekidne sile tkanina i otpornosti tkanina na dejstvo vode;
- prihvaćeni su zaključci u vezi sa posledicama industrijskog pranja i čišćenja tekstilnih proizvoda uzimajući u obzir uslove mehaničkog maltretiranja, uslove dejstva toplote i deterdženata, vremena obrade, konstrukcije mašina i sl., a sve to u cilju izrade etalona za vizuelno ocenjivanje posledica održavanja;

- razmatrano je stanje u vezi sa otpornošću tekstila na razna dejstva biološke prirode, kao i dejstvo insekata—moljaca i raznih mikroorganizama na tekstil, i za taj zadatak osnovana je radna grupa koja će pripremiti odgovarajuće dokumente;
 - data je saglasnost za osnivanje novog potkomiteta (SC 20) za utvrđivanje terminologije tkanih proizvoda što podrazumeva i terminologiju grešaka;
 - u budućem radu daje se prioritet sledećem:
 - svim vrstama tekstila koji služi kao ambalaža i za pakovanje raznih roba;
 - svim vrstama tekstilnih proizvoda koji se koriste za izradu opreme za rekreaciju i sport — šatora i sl.;
 - svim vrstama tekstilnih proizvoda koji se koriste za osiguranje tereta — razne trake za nošenje, za vezivanje i sl.
- Jednom rečju, prioritet se daje tekstilnim proizvodima kod kojih se mora voditi računa o stepenu sigurnosti, čvrstoće i otpornosti, i sve to je potrebno uobličiti u standardizovane vrednosti odnosno uslove.

ANOTACIJE NACRTA JUGOSLOVENSKIH STANDARDA I NACRTA REVIZIJE STANDARDA

Nacrte jugoslovenskih standarda i nacrt revizije standarda koje objavljujemo u ovom broju JUS informacija pripremile su komisije za standarde Saveznog zavoda za standardizaciju u čiji su sastav pored stručnjaka Zavoda ušli predstavnici proizvođača, potrošača i zainteresovanih ustanova.

Nacrt jugoslovenskog standarda iz oblasti tekstilne industrije JUS F.S2.020 izradili su stručnjaci iz RO „VARTEKS” — VARAŽDIN, „VIS” — VARAŽDIN i „SVILA” — MARIBOR. Nacrte jugoslovenskih standarda iz oblasti ispitivanja uticaja okoline (klimatska i mehanička ispitivanja) uradio je tehnički odbor TO 50 Jugoslovenskog elektrotehničkog komiteta u saradnji sa Saveznim zavodom za standardizaciju.

Svi tekstovi nacrt standarda i nacrt revizije standarda su umnoženi i dostavljeni svim članovima komisija — predstavnicima organizacija i institucija da stave svoje primedbe.

Danom objavljivanja u JUS informacijama pomenuti nacrti se stavljaju na javnu diskusiju i zainteresovani se obaveštavaju da je:

- rok za dostavljanje primedbi u vezi sa nacrtima standarda i nacrtima revizije standarda 1. novembar 1980. godine.

Zainteresovani koji nisu primili tekstove nacrt standarda i nacrt revizije standarda mogu se obratiti Saveznom zavodu za standardizaciju, odgovarajućoj grupi, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35, sa zahtevom da im se isti dostave.

IZ GRUPE ZA HEMIJU

A. iz oblasti nafte i naftinih derivata

- JUS B.H8.015** — Ispitivanje nafte i naftinih derivata. Određivanje gustine i relativne gustine hidrometrom, i
- JUS B.H8.116** — Ispitivanje nafte i naftinih derivata. Određivanje gustine i relativne gustine. Metoda pomoću hidrometra pod pritiskom

B. iz oblasti nafte i naftinih derivata

Revizija

- JUS B.H3.430** — Naftna goriva. Loživa ulja. Tehnički uslovi

C. iz oblasti tekstilne industrije

- JUS F.S2.020** — Ispitivanje metražne robe — tkanina i pletiva. Smicanje žica osnove i potke, nizova i redova

IZ GRUPE ZA UREĐIVANJE ZNAKOVA KVALITETA I ATESTIRANJE

iz oblasti homologacije

- JUS A.K2.050** — Homologacija motornih vozila. Uslovi i zahtevi za homologaciju motornih vozila u pogledu zaštite od požara.
- JUS A.K2.051** — Homologacija motornih vozila. Uslovi i zahtevi za homologaciju pneumatika za automobile i njihove prikolice
- JUS A.K2.052** — Homologacija motornih vozila. Uslovi i zahtevi za homologaciju vozila sa dizel motorima sa stanovišta emitovanja štetnih sastojaka iz motora

IZ GRUPE ZA ELEKTROTEHNIKU

iz oblasti ispitivanja uticaja okoline (klimatska i mehanička ispitivanja)

- JUS N.A5.760** — Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Postupak Na: Brze promene temperature. Metoda dveju komora

JUS N.A5.761 — Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Postupak Nb: Brze promene temperature. Metoda jedne komore

JUS N.A5.762 — Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Postupak Nc: Brze promene temperature. Me-

toda dva kupatila sa vodom

JUS N.A5.733 — Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Postupak Fdb: Slučajne vibracije širokog frekvencijskog opsega. Srednja reproduktivnost

POZIV ZA PREDLAGANJE LISTE STRUČNJAKA ČLANOVA KOMISIJE ZA STANDARDE IZ OBLASTI KABLOVSKIH DISTRIBUCIONIH SISTEMA (ZAJEDNIČKE ANTENSKE INSTALACIJE)

U vezi sa obrazovanjem komisija za standarde, član 18. Zakona o standardizaciji („Službeni list SFRJ“ br. 38/77) i sa saopštenjem br. 2 (JUS informacije 22/77), a u cilju pripremanja predloga jugoslovenskih standarda iz oblasti kablovskih distribucionih sistema, mole se zainteresovane organizacije udruženog rada i druge samoupravne organizacije i zajednice, organizacije potrošača i korisnika usluga, organi društveno-političkih zajednica, da predlože odgovarajuće stručnjake Saveznom zavodu za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35, radi utvrđivanja liste za imenovanje i obrazovanje Komisije za standarde iz oblasti kablovskih

distribucionih sistema. Predloge slati pismenim putem uz navođenje sledećih podataka u vezi sa predloženim članovima:

- naziv organizacije koja predlaže stručnjaka (e),
- adresa,
- telefon, teleks,
- ime i prezime stručnjaka, i
- radno mesto i zvanje.

Na osnovu ovih podataka direktor Saveznog zavoda za standardizaciju donosi rešenje za rad u Komisiji.

Rok za dostavljanje predloga je 1. 09. 1980. godine.

ODRŽANI SASTANCI

IV sastanak Komisije za standarde iz oblasti drumskih i terenskih vozila održan je 27. juna 1980. godine u Saveznom zavodu za standardizaciju.

Posle iscrpne diskusije i razmatranja usvojeni su sledeći zaključci:

1. usvajaju se sledeći standardi iz oblasti drumskih i terenskih vozila

JUS M.N2.225 — Terenska vozila. Vučni uređaji terenskih automobila

JUS M.N2.226 — Drumska vozila. Vučni uređaji teretnih automobila, autobusa i njihovih prikolica

JUS M.N2.200 — Drumska vozila. Mase. Rečnik

JUS M.N2.230 — Drumska vozila. Mase mopeda i motocikla. Rečnik

JUS M.N2.210 — Drumska vozila. Identifikaciona oznaka vozila (VIN)

JUS M.N2.211 — Drumska vozila. Identifikaciona oznaka vozila (VIN). Mesto i način postavljanja

JUS M.N2.212 — Drumska vozila. Svetska oznaka za identifikovanje proizvođača vozila (WMJ)

2. prihvata se u narednom periodu izrada prednacrt standarda iz oblasti vučnih uređaja, traktora i putničkih automobila i njihovih prikolica

ISPRAVAK

U JUS informacijama br. 13, od 1. jula 1980. godine, potkrasila se greška u rubrici „Sastanci koji će se održati“.

Pravilan tekst obaveštenja treba da glasi:

A. Sastanak komisije za standarde iz oblasti tehničkih uslova za naftu održaće se 10. jula 1980. godine u 9 časova u prostorijama Saveznog zavoda za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35, soba 97/IV sprat.

Dnevni red:

- revizija standarda JUS B.H2.331 — Goriva za mlazne motore. Tip 1
- plan rada,
- biranje predstavnika komisije za koordinaciono telo.

B. Sastanak komisije za standarde iz oblasti analitičkih metoda za naftu održaće se 9, 10. i 11. septembra 1980. godine u 9 časova u prostorijama Saveznog zavoda za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35, soba 97/IV sprat.

Dnevni red:

- revizija standarda JUS B.H8.042 — Ispitivanje tečnih goriva. Određivanje korozivnosti naftinih derivata pomoću bakarne trake,
- revizija standarda JUS B.H8.028 — Ispitivanje tečnih goriva i sličnih proizvoda. Određivanje destilacije naftinih proizvoda,
- revizija standarda JUS B.H8.030 — Ispitivanje tečnih goriva. Određivanje pritiska para po Reid-u,
- plan rada,
- biranje predstavnika komisije za koordinaciono telo.

PUBLIKACIJA O INTERNOJ STANDARDIZACIJI

Savez za unapređenje kvaliteta i standardizacije Srbije, pripremajući za sledeći period više seminara o internoj standardizaciji, priprema kao materijal uz ove seminare, zajedno sa Saveznim zavodom za standardizaciju, i prevod publikacije:

RAD ODELJENJA INTERNE STANDARDIZACIJE U PREDUZEĆU

koju je izdalo Društvo za standardizaciju Velike Britanije u saradnji sa Britanskim institutom za standardizaciju.

Pošto publikacija detaljno razrađuje koncept interne standardizacije u preduzeću, može biti interesantna i korisna za sve koji sprovode, uvode ili se pripremaju da uvedu internu standardizaciju. Publikacija ima oko 140 strana, a izlazi iz štampe do 1. septembra 1980. godine. Pretplatna cena je 100 dinara po primerku. Svi zainteresovani narudžbe mogu slati na adresu Saveza za unapređenje kvaliteta i standardizacije, Zmaj Jovina 13/II, na žiro račun Saveza: 60803-678-8654 SDK Beograd.

OBAVEŠTAVAMO ZAINTERESOVANE DA JE IZAŠAO IZ ŠTAMPE KATALOG JUS STANDARDA ZA 1980. GODINU SA DOPUNOM KATALOGU MEĐUNARODNIH STANDARDA (ISO I IEC) ZA 1979. GODINU. KATALOG SA DOPUNOM SE MOŽE NABAVITI PO CENI OD 250.- DINARA. PORUŽBINE SLATI NA PRODAVNICU SAVEZNOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU, BEOGRAD, Slobodana Penezića Krcuna 35.

„JUS informacije“ izdaje Savezni zavod za standardizaciju, primerci su besplatni, izlaze dva puta mesečno.
Adresa: Slobodana Penezića Krcuna 35, Beograd.
Telefoni: Centrala 644-066 i 682-099, grupa za rudarstvo i metalurgiju, lokal 348 i 349, grupa za građevinarstvo 379, grupa za hemiju 387 i 388, grupa za mašinogradnju i saobraćaj 342, 343, grupa za elektroteh-

niku 380, 381, grupa za poljoprivredu i šumarstvo 376, 377, grupa za bezbednost i zaštitu životne sredine 350, grupa za razvoj, koordinaciju, međunarodnu saradnju i informacije 275, grupa za uređivanje znakova kvaliteta i atestiranje 286, urednik biltena 276
Standardoteka: 237
Sekretar: 290

